

RAPORT O SYTUACJI EKONOMICZNO-FINANSOWEJ
SAMODZIELNEGO PUBLICZNEGO ZAKŁADU OPIEKI ZDROWOTNEJ
W BIELSKU PODLASKIM

1. Wprowadzenie

1.1. Dane identyfikujące podmiot

SP ZOZ zarejestrowany jest w Sądzie Rejonowym w Białymstoku – XII Wydział Gospodarczy KRS.

Zespół posiada osobowość prawną.

Zasadniczym przedmiotem działalności jednostki jest udzielanie świadczeń zdrowotnych.

Podmiot:

- jest wpisany do Rejestru Stowarzyszeń, Innych Organizacji Społecznych i Zawodowych, Fundacji oraz Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej w Krajowym Rejestrze Sądowym	-	0000002987
- posiada nr statystyczny w systemie REGON	-	050584924
- przeważający rodzaj działalności posiada symbol PKD	-	8610Z
- jest podatnikiem podatku od towarów i usług (VAT) i posiada nadany przez Urząd Skarbowy NIP	-	5431754901

1.2. Odbiorca raportu i podstawa prawna jego sporządzenia

Raport sporządzono dla Starostwa Powiatowego w Bielsku Podlaskim na podstawie art. 53a ustawy o działalności leczniczej (tekst jednolity Dz.U. z 2022 r. poz. 633).

Raport został przygotowany na podstawie sprawozdania finansowego za 2022 i składa się z trzech podstawowych elementów:

- **analizy sytuacji ekonomiczno-finansowej** za 2022 rok
- **prognozy sytuacji ekonomiczno-finansowej** na lata 2023-2025 wraz z opisem założeń
- **informacji o istotnych zdarzeniach** mających wpływ na sytuację ekonomiczno-finansową samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej.

Analizy oraz prognozy sytuacji ekonomiczno-finansowej, dokonano na podstawie wskaźników ekonomiczno-finansowych ustalonych Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 12 kwietnia 2017 roku w sprawie wskaźników ekonomiczno-finansowych niezbędnych do sporządzenia analizy oraz prognozy sytuacji ekonomiczno-finansowej samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej (Dz. U. z 2017 r. poz. 832) oraz na podstawie sprawozdania finansowego za 2022 r.

2. Analiza sytuacji ekonomiczno-finansowej SP ZOZ w Bielsku Podlaskim za 2022 r.

2.1 Analiza wskaźnikowa

Analizę sytuacji ekonomiczno-finansowej Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Bielsku Podlaskim za 2022 rok przeprowadzono w oparciu o punktowe oceny przypisane poszczególnym wskaźnikom wyliczonym zgodnie ze sposobem określonym w wyżej wymienionym rozporządzeniu.

1. Wskaźniki zyskowności – określają zdolność szpitala do generowania zysków, a zatem ekonomiczną efektywność działalności:

- a) wskaźnik zyskowności netto (%) pokazuje jaką część przychodów stanowi odnotowany zysk (lub strata). W ten sposób jest określona efektywność gospodarki finansowej w odniesieniu do relacji przychody ogółem a koszty ogółem szpitala;
- b) wskaźnik zyskowności działalności operacyjnej (%) określa ekonomiczną efektywność działania szpitala, z uwzględnieniem działalności podstawowej oraz pozostałej działalności operacyjnej;
- c) wskaźnik zyskowności aktywów (%) informuje o wielkości zysku (lub straty) przypadającej na jednostkę wartości zaangażowanych w podmiocie aktywów, czyli określa ogólną zdolność aktywów do generowania zysku.

Podstawą oceny zyskowności działalności gospodarczej jest wynik finansowy, który może być dodatni (zysk) lub ujemny (strata). Wskaźniki zyskowności są najbardziej syntetycznymi wskaźnikami efektywności i opłacalności działalności jednostki. Odzwierciedlają zdolność jednostki do wypracowania zysków z zaangażowanych kapitałów, a zatem określają ekonomiczną efektywność działalności. Dodatkowo wartości wskaźników informują o racjonalnym gospodarowaniu, gdzie przychody podmiotu przewyższają koszty. Ogólnie można powiedzieć, że im większe wartości przyjmuje wskaźnik zyskowności, tym bardziej efektywna jest działalność podmiotu. Należy jednak zauważyć, że w przypadku szpitala jako instytucji, której celem nie jest maksymalizacja zysku, istotniejszym jest fakt bilansowania się prowadzonej działalności. Szpitale publiczne są organizacjami „non profit” i najistotniejszym celem ich działalności jest zwiększenie użyteczności świadczeń medycznych. Rozumie się przez to maksymalizację rozmiarów i jakości realizowanych usług.

Wskaźniki	Metoda ustalenia	Przedziały wartości	Ocena punktowa	Wskaźnik SPZOZ	Ocena
a) zyskowności netto	wynik netto x 100%	poniżej 0,0 %	0	-3,52 %	0
		od 0,0% do 2,0 %	3		
		powyżej 2,0% do 4,0%	4		
		powyżej 4,0%	5		
b) zyskowności działalności operacyjnej	wynik z działalności operacyjnej x 100%	poniżej 0,0 %	0	-3,77 %	0
		od 0,0% do 3,0 %	3		
		powyżej 3,0% do 5,0%	4		
		powyżej 5,0%	5		

c) zyskowność aktywów	$\frac{\text{wynik netto} \times 100\%}{\text{średni stan aktywów}}$	poniżej 0,0 %	0	-4,53 %	0
		od 0,0% do 2,0 %	3		
		powyżej 2,0% do 4,0%	4		
		powyżej 4,0%	5		
RAZEM WSKAŹNIKI ZYSKOWNOŚCI		Maksymalna ocena punktowa:	15	Uzyskane punkty:	0

W zakresie wskaźników zyskowności w 2022 r. łącznie uzyskano 0 punktów. Uzyskane punkty w zakresie wskaźników zyskowności kształtowały się następująco: 2021 r. - 15 punktów, 2020 – 13 punktów, 2019 – 9 punktów. Wśród tych wskaźników wyróżniamy:

- wskaźniki zyskowności netto – 2022 r. – -3,52 %, 2021 r. – 7,42 %, 2020 r. – 3,32 %.
- wskaźniki zyskowności działalności operacyjnej – 2022 r. - -3,77 %, 2021 r. – 7,38 %, 2020 r. – 3,31 %.
- wskaźniki zyskowności aktywów – 2022 r. - - 4,53 %, 2021 r. – 10,49 %, 2020 r. – 4,08 %.

Czynnikiem determinującym osiągnięcie określonych wartości punktowych wskaźników zyskowności jest przede wszystkim wynik finansowy netto, który w 2022 r. wyniósł: - 2 977 174,35 zł

2. **Wskaźniki płynności** określają zdolność szpitala do terminowego regulowania zaciągniętych zobowiązań krótkoterminowych:

- a) wskaźnik bieżącej płynności określa zdolność szpitala do spłaty zobowiązań krótkoterminowych poprzez upłynnienie wszystkich środków obrotowych;
- b) wskaźnik szybkiej płynności określa zdolność podmiotu do spłacania zobowiązań krótkoterminowych najbardziej płynnymi aktywami, tj. krótkoterminowymi należnościami i aktywami finansowymi.

Wskaźniki	Metoda ustalenia	Przedziały wartości	Ocena punktowa	Wskaźnik SPZOZ	Ocena
a) płynności bieżącej	aktywa obrotowe - należności krótkoterminowe z tytułu dostaw i usług, o okresie spłaty powyżej 12 miesięcy - krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe (czynne)	poniżej 0,6 od 0,60 do 1,00 powyżej 1,00 do 1,50 powyżej 1,5 do 3,00 powyżej 3,00 lub jeżeli zobowiązania krótkoterminowe = 0 zł	0 4 8 12 10	1,68	12
	zobowiązania krótkoterminowe - zobowiązania z tytułu dostaw i usług, o okresie wymagalności powyżej 12 miesięcy + rezerwy na zobowiązania krótkoterminowe				

b) płynności szybkiej	aktywa obrotowe - należności krótkoterminowe z tytułu dostaw i usług, o okresie spłaty powyżej 12 miesięcy - krótkoterminowe rozliczenia	poniżej 0,50 od 0,50 do 1,00 powyżej 1,00 do 2,50 powyżej 2,50 lub jeżeli zobowiązania krótkoterminowe = 0 zł	0 8 13 10	1,54	13
	międzyokresowe (czynne) - zapasy zobowiązania krótkoterminowe - zobowiązania z tytułu dostaw i usług, o okresie wymagalności powyżej 12 miesięcy + rezerwy na zobowiązania krótkoterminowe				
RAZEM WSKAŹNIKI PŁYNNOŚCI		Maksymalna ocena punktowa:	25	Uzyskane punkty:	25

Wartość wskaźników w latach poprzednich kształtowała się następująco: w roku ubiegłym wskaźnik płynności bieżącej wynosił 2,07, a płynności szybkiej 1,88, natomiast w latach: 2020: 1,29 i 1,07 2019: 1,65 i 1,52. Wysoka wartość wskaźników płynności świadczy o utrzymującej się płynności finansowej i zdolności do regulowania swoich zobowiązań.

3. **Wskaźniki efektywności**, czyli wykorzystania majątku, bądź sprawności działania:

- wskaźnik rotacji należności (w dniach) określa długość cyklu oczekiwania szpitala na uzyskanie należności za świadczone usługi;
- wskaźnik rotacji zobowiązań (w dniach) określa okres, jaki jest potrzebny szpitalowi do spłacenia swoich zobowiązań krótkoterminowych.

Wskaźniki	Metoda ustalenia	Przedziały wartości	Ocena punktowa	Wskaźnik SPZOZ	Ocena
a) rotacji należności (w dniach)	$\frac{\text{średni stan należności z tytułu dostaw i usług} \times \text{liczba dni w okresie (365)}}{\text{przychody netto ze sprzedaży produktów} + \text{przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów}}$	poniżej 45 dni od 45 dni do 60 dni od 61 dni do 90 dni powyżej 90 dni	3 2 1 0	41	3
b) rotacji zobowiązań (w dniach)	$\frac{\text{średni stan zobowiązań z tytułu dostaw i usług} \times \text{liczba dni w okresie (365)}}{\text{przychody netto ze sprzedaży produktów} + \text{przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów}}$	do 60 dni od 61 dni do 90 dni powyżej 90 dni	7 4 0	18	7
RAZEM WSKAŹNIKI EFEKTYWNOŚCI		Maksymalna ocena punktowa:	10	Uzyskane punkty:	10

Wskaźniki rotacji kształtują się na bardzo dobrym poziomie, przy czym w latach poprzednich wynosiły: w 2019 r. – 32 i 22, w 2020 r. – 38 i 15, a w 2022 r. – 39 i 12.

4. **Wskaźniki zadłużenia** określają stopień zadłużenia szpitala:

- wskaźnik zadłużenia aktywów (%) informuje o stopniu finansowania aktywów kapitałami obcymi.

Zbyt wysoka wartość wskaźnika podważa wiarygodność finansową jednostki;

- b) wskaźnik wypłacalności określa wielkość funduszy obcych przypadającą na jednostkę funduszu własnego. Wysoka wartość wskaźnika wskazuje na możliwość utraty zdolności do regulowania zobowiązań.

Wskaźniki	Metoda ustalenia	Przedziały wartości	Ocena punktowa	Wskaźnik SPZOZ	Ocena
a) zadłużenia aktywów %	$\frac{\text{zobowiązania długoterminowe} + \text{zobowiązania krótkoterminowe} + \text{rezerwy na zobowiązania}}{\text{aktywa razem}} \times 100\%$	poniżej 40 % od 40% do 60% powyżej 60% do 80% powyżej 80%	10 8 3 0	16,87 %	10
b) wypłacalności	$\frac{\text{zobowiązania długoterminowe} + \text{zobowiązania krótkoterminowe} + \text{rezerwy na zobowiązania}}{\text{fundusz własny}}$	od 0,00 do 0,50 od 0,51 do 1,00 od 1,01 do 2,00 od 2,01 do 4,00 powyżej 4,00 lub poniżej 0,00	10 8 6 4 0	0,45	10
RAZEM WSKAŹNIKI ZADŁUŻENIA		Maksymalna ocena punktowa:	20	Uzyskane punkty:	20

Uzyskane wskaźniki zadłużenia świadczą o stabilności finansowej SPZOZ (w 2019 r. – 12,89% i 0,36, w 2020 r. – 16,79% i 0,50, w 2021 – 14,70 % i 0,36). Niski poziom wskaźnika zadłużenia aktywów świadczy o samodzielności finansowej zakładu.

TABELA PODSUMOWUJĄCA WYNIKI OCENY SYTUACJI EKONOMICZNO-FINANSOWEJ
za 2022 rok

Grupa	Wskaźniki	Wartość wskaźnika	Ocena uzyskana
I. WSKAŹNIKI ZYSKOWNOŚCI	Wskaźnik zyskowności netto (%)	- 3,52 %	0
	Wskaźnik zyskowności działalności operacyjnej (%)	- 3,77 %	0
	Wskaźnik zyskowność aktywów (%)	- 4,53 %	0
		I. Razem	0
II. WSKAŹNIKI PŁYNNOŚCI	Wskaźnik bieżącej płynności	1,68	12
	Wskaźnik szybkiej płynności	1,54	13
		II. Razem	25
III. WSKAŹNIKI	Wskaźnik rotacji należności (w dniach)	41	3

EFEKTYWNOŚCI	Wskaźnik rotacji zobowiązań (w dniach)	18	7
	III. Razem		10

IV. WSKAŹNIKI ZADŁUŻENIA	Wskaźnik zadłużenia aktywów (%)	16,87 %	10
	Wskaźnik wypłacalności	0,45	10
IV. Razem		20	

Łączna wartość punktów	55
------------------------	----

W wyniku analizy wskaźników sporządzonej na podstawie sprawozdania finansowego za 2022 r. przy zastosowaniu metody punktowej uzyskano 55 punktów, co stanowi 79 % maksymalnej liczby 70 punktów możliwej do uzyskania (w latach 2019-2020 zyskano po 64 pkt, w 2022 – 70 pkt). Spadek łącznej wartości uzyskanych punktów wiąże się wyłącznie z uzyskaniem ujemnego wyniku finansowego za 2022 r., co spowodowało, iż ocena punktowa wszystkich wskaźników zyskowności wyniosła 0.

2.2. Inne aspekty sytuacji ekonomiczno-finansowej jednostki

1. Struktura przychodów

RODZAJE PRZYCHODÓW	Kwota w zł	Udział % w przychodach
Przychody netto ze sprzedaży i zrównane z nimi:	79 738 866,91	94,3%
I. Przychody - Narodowy Fundusz Zdrowia	77 853 899,05	92,1%
* System podstawowego szpitalnego zabezpieczenia świadczeń opieki zdrowotnej (w tym ryczałt podstawowego szpitalnego zabezpieczenia - szpital I stopnia)	63 333 689,22	74,9 %
* Świadczenia pielęgnacyjne i opiekuńcze	1 591 645,18	1,88 %
* Podstawowa opieka zdrowotna	1 911 915,58	2,26 %
* Ambulatoryjna opieka specjalistyczna - poza ryczałtem	1 672 801,35	1,98 %
* Program pilotażowy 'Dieta mamy'	1 911,00	0,002 %
* Tomografia komputerowa	405 908,78	0,48 %
* Zapobieganie i przeciwdziałanie SARS-CoV-2	8 936 027,94	10,57 %
II. Przychody inne	1 876 427,86	2,2 %
* Leczenie nieubezpieczonych	164 347,71	0,19 %

	* ZOL – dopłaty pacjentów, transport sanitarny, wywiad pielęgniarSKI	326 330,98	0,39 %
	* Czynsze za lokale	711 821,25	0,84 %
	* Badania diagnostyczne - na rzecz podmiotów gospodarczych	414 316,25	0,49 %
	* Pozostałe	259 611,67	0,31 %
III.	Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów	8 540,00	0,01 %
	Pozostałe przychody operacyjne:	4 585 940,88	5,4 %
	* Refundacja wynagrodzeń	1 017 625,51	1,2 %
	* Otrzymane darowizny	287 313,93	0,34 %
	* Pozostałe	3 281 001,44	3,88 %
	Przychody finansowe:	198 974,98	0,24%
I.	Odsetki	198 974,98	0,24%
	RAZEM	84 523 782,77	

Najważniejsze przychody jednostki (92,1 % stanowią umowy na wykonywanie świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych z Narodowym Funduszem Zdrowia. Pozostałe przychody SP ZOZ-u (m.in. badania diagnostyczne laboratoryjne, najem lokali użytkowych, stołówka, leczenie nieubezpieczonych, ZOL- dopłaty pacjentów) stanowią 2,2%. Pozostałe przychody operacyjne stanowią 5,4 %, zaś przychody finansowe 0,24 % całości przychodów Szpitala.

2. Struktura kosztów

RODZAJE KOSZTÓW		Kwota w zł	Udział % w kosztach
Koszty działalności operacyjnej:		87 460 984,11	99,9%
I.	Amortyzacja	3 663 841,79	4,2%
II.	Zużycie materiałów i energii	13 713 188,42	15,7%
	* leki i materiały medyczne	10 686 322,68	12,2%
	* materiał grzewczy	860 114,84	1,0%
	* zużycie energii elektrycznej, woda i ścieki	1 010 463,70	1,2%
	* pozostałe zużycie materiałów	1 156 287,20	1,3%
III.	Usługi obce	25 861 537,25	29,6%
	* badania	807 513,30	0,9%
	* media	927 636,55	1,1%
	* konserwacje, naprawy, przeglądy	542 636,78	0,6%
	* pozostałe usługi obce	23 583 750,62	27,0%
IV.	Podatki i opłaty	157 426,40	0,2%
V.	Wynagrodzenia	36 444 134,53	41,6%
VI.	Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	7 294 377,43	8,3%

* ubezpieczenia społeczne i PPK	6 413 005,60	7,3%
* szkolenia, odzież ochronna, inne świadczenia	881 371,83	1,0%
VII. Pozostałe koszty rodzajowe	317 938,29	0,4%
VIII. Wartość sprzedanych towarów i materiałów	8 540,00	0,01%
Pozostałe koszty operacyjne:	39 973,01	0,05%
I. Aktualizacja wartości aktywów niefinansowych	9 498,60	0,01%
II. Inne koszty operacyjne	30 474,41	0,04%
Koszty finansowe:	0,00	0,0%
I. Odsetki, różnice kursowe	0,00	0,0%
RAZEM	87 500 957,12	

Największe koszty to koszty osobowe (wynagrodzenia z tytułu umowy o pracę i pochodne od wynagrodzeń: składki na ubezpieczenie społeczne i fundusz pracy, fundusz socjalny, szkolenia, odzież robocza i inne świadczenia na rzecz pracowników, umowy zlecenia, umowy cywilno-prawne (kontrakty medyczne), stanowią one 73,99 % wszystkich kosztów.

Wysoki udział kosztów osobowych w podmiotach leczniczych wynika ze specyfiki prowadzonej działalności, zasoby ludzkie stanowi wysoko wykwalifikowana kadra medyczna, co w naturalny sposób generuje wysoki koszt jego wykorzystania. Zapewnienie personelu medycznego z odpowiednimi kwalifikacjami stało się najtrudniejszym elementem organizacji procesu udzielania świadczeń.

3. Struktura zobowiązań

Zobowiązania krótkoterminowe na dzień 31.12.2022 r. wynoszą 10.910.869,99 zł. Ich struktura przedstawia się następująco:

Tytuł zobowiązania	Kwota w zł	Udział %
Kredyty i pożyczki	0,00	0,00
Dostawy i usługi	4.893.180,80	44,85
Podatki i ubezpieczenia	2.764.352,05	25,34
Wynagrodzenia	2.277.179,69	20,87
Inne	142.543,50	1,30
Zaliczki otrzymane na dostawy i usługi	6.507,40	0,06
Fundusze specjalne	827.106,55	7,58
Zobowiązania ogółem: 10.910.869,99 zł		

Największą grupę zobowiązań stanowią zobowiązania z tytułu dostaw i usług. W porównaniu do poprzedniego roku zobowiązania z tego tytułu wzrosły o kwotę 1.079.984,70 zł tj. o 9,90 %. Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń stanowią 20,87 % zobowiązań krótkoterminowych, a łącznie ze zobowiązaniami z tytułu podatków i ubezpieczeń, którymi w głównej mierze są pochodne od wynagrodzeń, zobowiązania z tytułu ponoszonych kosztów pracy stanowią 46,21 % wszystkich zobowiązań krótkoterminowych. W całości są to zobowiązania nie przekraczające terminu wymagalności.

Na dzień bilansowy 31.12.2022 r. jednostka nie wykazuje zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek.

4. Struktura majątku

Rzeczowe aktywa trwałe w bilansie jednostki na dzień 31.12.2022 r. posiadają wartość 45.615.071,07 zł. Ich struktura przedstawia się następująco:

Pozycja bilansu	Wartość w zł	Udział %
Grunty	4.431.300,00	9,71
Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	27.822.227,23	60,99
Urządzenia techniczne i maszyny	2.358.633,81	5,17
Środki transportu	499.950,96	1,10
Inne środki trwałe	10.171.274,07	22,30
Środki trwałe w budowie	331.685,00	0,73
Rzeczowe aktywa trwałe razem: 45.615.071,07 zł		

W trakcie roku obrotowego wartość netto majątku trwałego zmniejszyła się o 790.409,33 zł tj. o 1,73 %. Największy spadek nominalnej wartości dotyczy pozycji bilansowej II.1.b – budynki, lokale, prawa do lokali i obiekty inżynierii lądowej i wodnej (spadek o 748.250,51 zł). Środki trwałe w budowie (wzrost o 19.680,00 zł) – nakłady związane są z realizacją inwestycji – Przebudowa lądowiska dla śmigłowców ratunkowych.

Łączna wartość poniesionych przez jednostkę nakładów inwestycyjnych w 2022 r. wyniosła 3.210.067,35 zł, co stanowi 86,61 % rocznej amortyzacji majątku. W 2022 r. otrzymano na cele inwestycyjne dotacje i darowizny w łącznej wysokości 2.257.219,95 zł. Kwota ta powiększy rozliczenia międzyokresowe, a następnie przychody jednostki w równowartości odpisów umorzeniowych w kolejnych latach.

II. Prognoza sytuacji ekonomiczno-finansowej na kolejne trzy lata obrotowe

Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej prowadzi gospodarkę finansową na zasadach określonych w ustawie o działalności leczniczej. Prognoza na lata 2023-2025 została opracowana zgodnie z art. 52 ustawy o działalności leczniczej – SPZOZ pokrywa z posiadanych środków i uzyskiwanych przychodów koszty działalności i reguluje zobowiązania. W prognozach sytuacji ekonomiczno-finansowej na kolejne trzy lata obrotowe założono utrzymanie stabilności ekonomiczno-finansowej.

Podstawą określenia prognozowanych przychodów jest plan finansowy na 2023 r. Do prognozy przychodów na lata 2023-2025 przyjęto, że zakres realizowanych świadczeń ze środków publicznych będzie obejmował wszystkie zakresy dotychczasowej działalności podmiotu.

Wykaz umów na finansowanie świadczeń ze środków publicznych zawartych z Narodowym Funduszem Zdrowia obowiązujących w 2023 r.:

- I. umowa o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej w systemie podstawowego szpitalnego zabezpieczenia świadczeń opieki zdrowotnej (PSZ);
- II. umowa na udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej w rodzaju Ambulatoryjna opieka specjalistyczna (neurochirurgia i laryngologia);

- III. umowa na udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej w rodzaju Ambulatoryjna opieka specjalistyczna (kardiologia);
- IV. umowa na udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej w rodzaju Świadczenia pielęgnacyjne i opiekuńcze w ramach opieki długoterminowej;
- V. umowa na udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej w rodzaju Podstawowej opieki zdrowotnej (lokalizacja: Bielsk Podlaski, Orla, Brańsk);

Ustawa z dnia 23 marca 2017 r. o zmianie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych od dnia 1 października 2017 r. wprowadziła zmiany w organizacji i finansowaniu świadczeń oraz określiła warunki kwalifikacji świadczeniodawcy do jednego z poziomów systemu zabezpieczenia oraz wskazała profile systemu zabezpieczenia, zakresów lub rodzajów świadczeń, w ramach których są udzielane świadczenia opieki zdrowotnej w systemie zabezpieczenia – SPZOZ został zakwalifikowany do szpitali I stopnia i kwalifikacja ta obowiązywała do dnia 31 grudnia 2022 r.

Prognozę przychodów w zakresie świadczeń objętych ryczałtem na lata 2023-2025 opracowano z uwzględnieniem Rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie określenia sposobu ustalania ryczałtu systemu podstawowego szpitalnego zabezpieczenia świadczeń opieki zdrowotnej z dnia 22 września 2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 1783 z późn. zm.) oraz wykazu świadczeń opieki zdrowotnej wymagających ustalenia odrębnego sposobu finansowania.

Istotne zdarzenia mające wpływ na sytuację ekonomiczno-finansową SP ZOZ w Bielsku Podlaskim:

1. Niepewność w zakresie poziomu kontraktowania świadczeń przez NFZ

Nie jest znany w chwili obecnej możliwy do uzyskania w kolejnych latach poziom kontraktu z NFZ. Praktyka wskazuje, że Narodowy Fundusz Zdrowia zawiera umowy w zakresie opieki na bazie bieżących umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej z uwzględnieniem poziomu wykonania kontraktu. NFZ kontraktuje świadczenia na kolejne lata nie zapewniając realnego przyrostu kontraktu.

2. Wzrost kosztów prowadzonej działalności

- Podwyższenie stawek minimalnych

Ustawodawca podwyższył stawki minimalne wynagrodzeń zarówno w zakresie pracowników etatowych, jak i zatrudnionych na zlecenie. Obowiązuje ustawa z dnia 26 maja 2022 r. o zmianie ustawy o sposobie ustalania najniższego wynagrodzenia zasadniczego pracowników wykonujących zawody medyczne zatrudnionych w podmiotach leczniczych. Przełożyło się to w szczególności na znaczący wzrost wynagrodzeń, a także innych usług świadczonych przez usługodawców. Niestety szpital nie posiada dodatkowych środków na pokrycie wzrastających zobowiązań z tego tytułu.

- Wzrost wynagrodzeń personelu medycznego

Na koszty spzoz-u wpłynie również podwyżka wynikająca z ustawy o kształtowaniu się wynagrodzeń zasadniczych pracowników wykonujących zawód medyczny oraz pracowników działalności podstawowej, innych niż pracownik wykonujący zawód medyczny.

W ustawie został określony sposób ustalania minimalnego wynagrodzenia za pracę pracowników podmiotów wykonujących działalność leczniczą, uwzględniający rodzaj wykonywanej pracy oraz kwalifikacje wymagane przy jej wykonywaniu.

Wobec powyższego płace nadal będą rosły, co będzie miało bardzo duży wpływ na finanse Szpitala.

- Wzrost cen materiałów wykorzystywanych w działalności SP ZOZ

Na bieżące funkcjonowanie Zakładu znaczący wpływ ma wzrost cen materiałów i usług we wszystkich aspektach działalności. Nastąpił istotny wzrost kosztów w zakresie: leków, materiałów medycznych, energii elektrycznej, wody i ścieków, opału, artykułów żywnościowych, biurowych, przeznaczonych do remontu, a także paliwa do środków transportu.

3. Informacje o istotnych czynnikach ryzyka nie ziszczenia się prognozy

Należy wskazać na istotne czynniki ryzyka, które mogą zaważyć na prawidłowym funkcjonowaniu Szpitala i mieć wpływ na jego sytuację ekonomiczno-finansową w latach przyszłych:

- sytuacja Szpitala w znacznym stopniu jest uzależniona od polityki zdrowotnej realizowanej przez Państwo i Narodowy Fundusz Zdrowia. Rozwój lub ograniczanie wykonywanych w przyszłości świadczeń medycznych zależy od czynników zewnętrznych, na które Szpital nie ma wpływu.

- stawki za udzielanie świadczeń w znaczącej części wykonywanych procedur nie zapewniają odpowiedniego poziomu finansowania w pełni zabezpieczającego koniecznych do poniesienia w związku z realizacją kosztów. W szczególności nie uwzględniają one kosztów zewnętrznego finansowania Szpitala. Wobec tego nie jest możliwe zapewnienie w bieżącym utrzymaniu przez Szpital płynności finansowej, jeśli nadal będzie ponosił straty na podstawowej działalności,

- systemowe rozwiązania dotyczące płacy minimalnej będą miały wpływ na wzrost wynagrodzeń w całej gospodarce. Nie jest w chwili obecnej możliwe oszacowanie ich wpływu na sytuację finansową Szpitala,

- nie ma pewności jak będzie wyglądał rynek usług świadczeń medycznych w Polsce w najbliższym czasie. Proponowane zmiany mogą w istotny sposób narzucić dodatkowe obciążenia podmiotom leczniczym bez zapewnienia dodatkowego finansowania. Wpływać to może zarówno na rentowność bieżącą jednostki, jak i na możliwość oferowania dodatkowych usług nie objętych kontraktem z NFZ.

Kwoty kosztów i wydatków ujęte w prognozie stanowią koszty i wydatki związane z realizacją umów z płatnikiem publicznym oraz innych zawartych umów i przychodów. Mając na uwadze: ciągłe żądania płacowe personelu zatrudnionego w SP ZOZ, coroczny wzrost płacy minimalnej, obowiązek realizacji ustawy z dnia 8 czerwca 2017 r. o sposobie ustalania najniższego wynagrodzenia zasadniczego pracowników wykonujących zawody medyczne zatrudnionych w podmiotach leczniczych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1473 z późn. zm.), ogromny wzrost cen materiałów i usług, zakłada się znaczny wzrost kosztów, co może spowodować powstanie ujemnego wyniku finansowego. W sytuacji braku finansowania wzrostu kosztów wynagrodzeń i kosztów ogólnego funkcjonowania Zakładu ze strony NFZ ponownie może wystąpić w kolejnych latach ujemny wynik finansowy, co spowoduje pogorszenie wszystkich wskaźników, a ocena punktowa wskaźników zyskowności może wynosić 0. Wariant o wyżej wskazanych czynnikach przyjmuje się do prognozy na lata 2023-2025

TABELA OCENY SYTUACJI EKONOMICZNO-FINANSOWEJ -
PROGNOZA NA LATA 2023-2025

Grupa	Wskaźniki	2023		2024		2025	
		Wskaźnik	Ilość punktów	Wskaźnik	Ilość punktów	Wskaźnik	Ilość punktów
I. WSKAŹNIKI ZYSKOWNOŚCI	Wskaźnik zyskowności netto (%)	-3,84 %	0	0 %	3	0 %	3
	Wskaźnik zyskowności działalności operacyjnej (%)	- 3,94 %	0	0 %	3	0 %	3
	Wskaźnik zyskowności aktywów (%)	- 4,74%	0	0 %	3	0 %	3
	Razem		0		9		9
II. WSKAŹNIKI PŁYNNOSCI	Wskaźnik bieżącej płynności	2,2	12	2,3	12	2,3	12
	Wskaźnik szybkiej płynności	2,0	13	2,1	13	2,1	13
	Razem		25		25		25
III. WSKAŹNIKI EFEKTYWNOŚCI	Wskaźnik rotacji należności (w dniach)	43	3	43	3	43	3
	Wskaźnik rotacji zobowiązań (w dniach)	25	7	25	7	25	7
	Razem		10		10		10
IV. WSKAŹNIKI ZADŁUŻENIA	Wskaźnik zadłużenia aktywów (%)	20%	10	20%	10	20%	10
	Wskaźnik wypłacalności	0,5	10	0,6	8	0,6	8
	Razem		20		18		18
Łączna wartość punktów			55		62		62

Podstawową działalnością samodzielnego zakładu opieki zdrowotnej jest działalność lecznicza polegająca na udzielaniu świadczeń zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych. SP ZOZ nie jest jednostką nastawioną na osiągnięcie zysku. Zasadniczym celem działania podmiotów leczniczych realizujących usługi w całości finansowanych lub dofinansowanych ze środków NFZ jest zaspokajanie w sposób ciągły i trwały potrzeb obywateli w zakresie ochrony zdrowia w ramach gwarantowanych przez państwo świadczeń zdrowotnych. Celem samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej jest równoważenie kosztów z przychodami.

W wyniku analizy wskaźników sporządzonej na podstawie sprawozdania finansowego za 2022 r. przy zastosowaniu metody punktowej uzyskano 55 punktów, co stanowi 79 % maksymalnej liczby 70 punktów możliwej do uzyskania i jest związane z spadkiem wartości wskaźników zyskowności wskutek uzyskania ujemnego wyniku finansowego. W zakresie pozostałych wskaźników (płynności, efektywności i zadłużenia) Szpital osiągnął najwyższe wartości, co świadczy o tym, iż jednostka posiada zdolność do terminowego regulowania zobowiązań oraz wykazuje samodzielność finansową.

Sytuację zakładu determinują przede wszystkim czynniki zewnętrzne niezależne od Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Bielsku Podlaskim. Jest to głównie ciągle zmieniająca się polityka państwa finansowania świadczeń zdrowotnych realizowanych w szpitalach, brak stabilnych rozwiązań w zakresie wysokości wynagrodzeń pracowników zakładu, w tym także rozszerzanie grup pracowników uprawnionych do podwyżek, wzrost wynagrodzenia minimalnego, czy trudności w pozyskaniu kadry.

Prognozowane na lata 2023-2025 wskaźniki, pomimo zmieniających się i nieprzewidywalnych warunków, w jakich funkcjonują sp zoz-y, zakładają utrzymanie stabilności finansowej zakładu w zakresie wskaźników płynności, efektywności i zadłużenia.

Bielsk Podlaski, 31.05.2023 r.